

H. an. 3, 299. MED. t. 154. — b) *Artemisia indica* (दमनक) RĀGĀN. im ÇKDR. — c) N. pr. eines Sohnes des Pulastja VĀJU-P. in VP. 83, N. 5.

विनीतक m. n. = वैनीतक RĀJAM. zu AK. 2, 8, 2, 26 nach ÇKDR.

विनीतता (von विनीत) f. Wohlgezogenheit, Sittsamkeit, bescheidenes Betragen, Bescheidenheit KĀM. NĪRIS. 4, 8.

विनीतत्वं (wie eben) n. dass.: स्वाभाविकं विनीतत्वं तेषां विनयकर्मणा । मुमूर्क्षु RAGH. 10, 80. Spr. 1448 (wo so zu lesen ist).

विनीतदेव m. N. pr. eines buddhistischen Gelehrten VJUTP. 90. TĀRAN. 198. 272.

विनीतप्रभ m. desgl. Vie de HIUEN-TSANG 101.

विनीतमति m. N. pr. zweier Männer KATHĀS. 72, 24. 101, 138.

विनीतमेन m. N. pr. eines Mannes TĀRAN. 139.

विनीति (von 1. नी mit वि) f. Bescheidenheit Spr. 4146.

विनीतिश्च m. N. pr. eines göttlichen Wesens: प्रशातश्च विनीतिश्च-रश्च LALIT. ed. Calc. 6, 20. प्रशातश्च प्रशातविनीतिश्चरश्च st. dessen 4, 16; vgl. noch FOUCAUX's Uebersetzung 401.

विनीय (von 1. नी mit वि) m. = कल्क P. 3, 1, 117. Vop. 26, 20. — Vgl. विनेय.

विनील (2. वि + नील) adj. dunkelblau H. 49.

विनीवि oder °नीवी (2. वि + नी°) adj. f. des Schurzes entkleidet BHĀG. P. 10, 21, 12.

विनुत्ति (von 1. नुद् mit वि) f. 1) Verstossung, Vertreibung KĀṬH. 26, 1. 27, 8. — 2) Abhibhūti und Vinutti heissen zwei Ekāha ĀCV. ÇR. 9, 8, 19. ÇĀṆKH. ÇR. 14, 8, 16. 38, 4. 15, 11, 13.

विनुद् (1. नुद् mit वि) f. Stoss RV. 2, 13, 3.

विनेतर (von 1. नी mit वि) m. 1) Erzieher, Unterweiser, Lehrer MED. t. 137. MBH. 3, 12584. fg. 11, 660. R. 3, 83, 37. 39. Spr. 5204. RAGH. 6, 39. 8, 90. 14, 23. 15, 69. RAGH. ed. Calc. 1, 71. MĀLAY. 14, 23. 67. पराचणो R. 5, 32, 7. Zähler, Abrichter: कृस्तिगवाशोष्ट्राणाम् KULL. zu M. 3, 162. — 2) Fürst, König MED.

विनेत्र (wie eben) m. Unterweiser, Lehrer: सद्दिनेत्राय (कृत्वाय) HARIV. 10673.

विनेमिदशन (2. वि + ने° - द°) adj. der Radfelge und der Zähne (wohl ein best. Theil des Wagens) beraubt MBH. 7, 1570 nach der Lesart der ed. Bomb.

विनेय (von 1. नी mit वि) adj. P. 3, 1, 117. Schol. 1) zu verscheuchen, zu entfernen: अद्रिः अयमः HARIV. 4698. — 2) zu erziehen, zu unterrichten SĀH. D. 6, 1. SARVADARÇANAS. 22, 9. m. Schüler H. 79. — 3) zu züchtigen, zu strafen BRHASPATI in DĀJABH. 90, 4. ज्योतिर्ज्ञानं तथोत्पातमविदित्वा तु ये नृणाम् । आश्रयत्यर्थलेभेन विनेयास्ते ऽपि यत्नतः ॥ GJOTISTAT- TTA im ÇKDR.

विनीक्ति (विना + उक्ति) f. in der Rhetorik ein Ausspruch, der da besagt, dass Etwas erst ohne ein Anderes einen Werth oder ohne ein Anderes keinen Werth habe; conditio sine qua non SĀH. D. 702. KUV- LAJ. 60, a. PRATĀPAR. 86, a, 2. — Vgl. सहेक्ति.

विनोद (von 1. नुद् mit वि) m. 1) Vertreibung, Verscheuchung: अयम् VARĀH. BRH. S. 53, 88. KATHĀS. 91, 2. — 2) Vertreibung der Sorgen u. s. w. Unterhaltung, Amusement H. 926. Schol. H. 4. 113. HALĀJ. 4, 35. MĀKĀH.

43, 17. अङ्गनां विनोदाः MEGH. 85. ÇĀK. 38. अविनोददीर्घयामा रात्रिः VIKR. 43. विनोदाय KATHĀS. 15, 125. 37, 117. लोकानाम् VER. in LA. (III) 1, 3. तस्या विनोदार्थम् KATHĀS. 17, 63. ईश्वराणां हि विनोदार्थिकं मनः 20, 46. 23, 73. 33, 35. BHĀG. P. 3, 16, 24. जलक्रीडादिभिर्विचित्रविनोदैः 5, 17, 13. MĀRK. P. 20, 10. 13. 63, 15. विनोदत्म् Verz. d. Oxf. H. 67, b, N. 5. स्वात्मविनोदाय KATHĀS. 13, 52. PRAB. 3, 16. लोकात्मविनोदाय (°विदा- नाय gedr.) Einl. zu KĀURAP. चेतोविनोदाय KATHĀS. 28, 7. तद्विनोदायपा- दिन् 29, 1. ÇUK. in LA. (III) 32, 6. °स्थान ÇĀK. 80, 22. 81, 21. 86, 17. °पात्र (oder विना उदपात्रम्) BHĀG. P. 4, 22, 47. °मृग 5, 1, 38. अथविनोदाय zur Unterhaltung auf der Reise KATHĀS. 73, 58. Häufig in comp. mit dem, was die Unterhaltung bildet, woran man Vergnügen findet: अयमस्मत् R. 3, 24. अभिनवनलिनीविनोदलुब्ध Spr. (II) 487. काव्यशास्त्रं 1711. गात्रकाण्डं 2054, v. 1. (I) 2280. Git. 12, 9. विलपनं UTTARAR. 56, 17 (73, 10). दैनिकविनोदासक्तचेतम् KATHĀS. 33, 34. कथा° 61, 330. 62, 237. 64, 164. 69, 86. Verz. d. Oxf. H. 122, b, 18. 132, b, 8. BHĀG. P. 4, 29, 20. 5, 8, 17. PĀNĀK. 4, 8, 115. PĀNĀK. 3, 6 (ed. orn. 2, 10). 147, 14. ÇUK. in LA. (III) 32, 18. Am Ende eines adj. comp.: माया° sich vergnügend an BHĀG. P. 5, 24, 8. 6, 29, 41. Verz. d. Oxf. H. 199, a, 17. — 3) Bez. einer best. Umschlingung Liebender: नायको नायिकाया दन्तिपादं वामपादं वा स्वमध्यदेशे स्वदन्तिपादं वामपादं वा नायिकामध्यदेशे निधाय वनसि वल श्रोष्ठ श्रोष्ठं दत्त्वा यदास्त्रिष्यति तत् KĀMAÇĀSTRA im ÇKDR. — 4) eine Art Palast JUKTIKALPATARU und BHAVISHJOTTARA-P. im ÇKDR. — 5) Titel eines über Musik handelnden Werkes Verz. d. Oxf. H. 201, a, No. 479. — Vgl. निर्विनोद, मदन°, राजविनोदताल und राधा°.

विनोदन (wie eben) n. = विनोद KATHĀS. 31, 207. 104, 191. SĀH. D. 117. RĀGĀ-TAR. 3, 164. °शतैः VIKR. 38. कृत्तविनोदनार्थम् HARIV. 8409. मार्ग° eine Unterhaltung auf Reisen KATHĀS. 83, 4.

विनोदवत् (von विनोद) adj. unterhaltend, ergötzlich: प्रुकानां गिरः KATHĀS. 39, 150.

विनोदिन् (von 1. नुद् mit वि) adj. 1) vertreibend, verscheuchend: क्ल- म° ÇĀK. 69. उत्कण्ठा° KATHĀS. 72, 294. — 2) Sorgen u. s. w. verscheu- chend so v. a. unterhaltend, ergötzend: कथा KATHĀS. 49, 2. 59, 21. 78, 4. हृदयस्य 10, 3. चेतो° 12, 32. वृन्दावन° PĀNĀK. 2, 4, 7. 3, 34.

वित्त m. N. pr. eines göttlichen Wesens MĀRK. P. 80, 8.

विन्दु s. 3. विद्.

विन्दे (von विन्दु) 1) adj. findend, gewinnend P. 3, 1, 138. Vop. 26, 35. Vgl. गो°, चारु°, भद्र°, मित्र°, वत्स°. — 2) m. a) Bez. einer best. Stunde des Tages R. 3, 73, 16 (68, 13 ed. Bomb.). — b) N. pr. neben अनुविन्द, Söhne Dhrtarāṣṭra's MBH. 1, 2729. 4543. Fürsten von Avanti 2, 1114. 3, 2503. 7, 3691 (vgl. 3682). HARIV. 3016. 3497. 8020. 8099. Söhne Gajasena's VP. 437.

विन्दक m. N. pr. eines Mannes RĀGĀ-TAR. 8, 650.

1. विन्दु Tropfen u. s. w. s. बिन्दु.

2. विन्दु (von 1. विद्) nom. sg. Kenner P. 3, 2, 169. Vop. 26, 160. AK. 3, 1, 30. TRIK. 3, 3, 209. H. 349. an. 2, 234. MED. d. 10. fg. HĀR. 262. = वेदितव्य ÇABDAR. im ÇKDR.

3. विन्दु (von 3. विद्) adj. am Ende eines comp. findend, suchend, gewinnend, verschaffend (= दातृ AGĀJAPĀLA im ÇKDR.): नाथ °PĀNĀK.